პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 125 (20166) — სამშაბათი, 31 მაისი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის გრძანებულება

საუშალო და ნაკლები სიშორის რაკეტების ლიკვიდაციის შესახებ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი **ადგენს:**

დამტკიცდეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ სარატიფიკაციოდ წარმოდგენილი და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოსა და ეროვნებათა საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიების მიერ მოწონებული საშუალო და ნაკლები სიშორის რაკეტების ლიკვიდაციის შესახებ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ხელშეკრულება, რომელსაც ხელი მოაწერეს ვაშინგტონში 1987 წლის 8 დეკემბერს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ა. გრომიკო.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი თ. მენთეშაშვილი.

მოსკოვი, კრემლი. 1988 წლის 28 მაისი.

ვეთანხმებოთ ხალხს

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისები XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციისათვის დისკუსიათა პლატფორმაა

ასლანაპ გამოქვეყნდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისები XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციისათვის, რომელიც 28 ივნისს გაიხსნება. უდიდესი მნიშვნელობის დოკუმენტმა მაშინვე ცენტრალური ადგილი დაიკავა პარტიისა და ქვეყნის ცხოვრებაში.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ამსხენანდელი პლენუმის მიერ მოწონებული თეზისები პლატფორმაა საარჩევნოდ დიდმნიშვნელოვან საკითხებზე დისკუსიისათვის. თეზისებში ორგანული ერთიანობით წარმოგვიდგება ის, რაც უკვე გაკეთდა, დაიწყო ღირსსაზოგადო აპრილის პლენუმის შემდეგ განვლილი სამი წლის მანძილზე და ის, რაც უნდა განვახორციელოთ გარდაქმნის ახალგაზრდა ეტაპზე, რათა აღვაკეთოთ მის გზაზე არსებული დაბრკოლებანი, ახალი ძალური სტიმული მივცეთ განახლების რეკონსტრუქციურ პროცესს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისები გამრავლებული უარით განხილვისათვის. თითოეულს უნდა ჰქონდეს და უნდა გამოთქვას მათ თაობაზე თავისი აზრები — კომუნისტებმაც და უპარტიოებმაც. ეს განხილვა მოიწყობა კომუნისტთა დიალოგებებზე პირველად და საჯარო პარტიულ ორგანიზაციებში, პარტჯგუფებში, შრომითს კოლექტივებში, ჯარის ნაწილებსა და შენაერთებში, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში, პრესაში, ტელევიზიით და რადიოთი. მოგველის დიდი, პასუხსაგები მუშაობა, მისთვის არცთუ ისე ბევრი დრო დაგვრჩა, და ეს უნდა გავითვალისწინოთ. ამ მუშაობაში აქტიური მონაწილეობა უნდა მიიღონ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის წევრებმა და წევრობის კანდიდატებმა და სკკპ ცენტრალური სარევიზიო კომისიის წევრებმა, მოელმა ჩვენმა პარტიულმა, იდეოლოგიურმა აქტივმა, კონფერენციისათვის არჩეულმა დელეგატებმა.

რას უნდა დავუთმოთ უწინარეს ყოვლისა ყურადღება? ჯერ ერთი, ცენტრალური კომიტეტის თეზისების განხილვა საშუალებას მოგვცემს უფრო ღრმად გავაცნოთ თითოეულს ჩვენი გარდაქმნების სოციალური აზრი. მეორე, თეზისები გამოქვეყნებულია შემოქმედებითი განხილვა-დისკუსიებისათვის. ეს ნიშნავს, რომ მტკიცედ უნდა დავიწროთ თავი ფორმალისტს, სტერეოტიპებს, განხილვა-დისკუსიების მეტისმეტ ორგანიზებულობას, მივცეთ ყოველ მსურველს საშუალება გამოთქვას თავისი აზრი. ცხადია, რომ საჭიროა არა მოწონება „საერთოდ და მოლიანად", არამედ ქვეყანასა და ყოველ შრომის კოლექტივში გარდაქმნის წლების მანძილზე გაკეთებულის საქმიანი გაანალიზება, კრიტიკული ანალიზი, თვალსაზრისთა და შეხედულებათა შედარება. განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება წინადადებებს, რომელთა მიზანია გარდაქმნის შეუქცევადობის საიმედო გარანტიების შექმნა. განხილვის მონაწილეები უნდა დადგნენ ეკობურ და ჭეშმარიტ ინტერესებზე მაღლა, იხელმძღვანელონ ქვეყნის ინტერესით.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისების განხილვა კონკრეტული ხასიათისა უნდა იყოს. როგორც ცნობილია, გარდაქმნაში დაიწყო მეორე, უფრო რთული და ყველაზე პასუხსაგები ეტაპი, როცა მისი იდეები იქცა პრაქტიკის ყოველდღიურ ენად. უშუალოდ ეხება თითოეულ ადამიანს. უფრო ზუსტად უნდა გამოვავლინოთ, სად უფრო წარმატებით ჩქარდება გარდაქმნის ტემპი, სად მიმდინარეობს ნელა, ზოგჯერ კი ამოიწურება კამათით. რაკმა ხდება ასე? რატომ არის, რომ ამა თუ ამ რეგიონში, კოლექტივში ცუდად ინერგება შრომის ორგანიზაციის მოწინავე მეთოდები, ვისი მიზეზით ფერხდება ხანგრძლივობა და დემოკრატიზმის განვითარება. სად და რა მიზეზებით შემოქმედებს კვლავინდებურად დაბუსრუბების მექანიზმი და რა უნდა გავაკეთოთ კონკრეტულად, რათა დავამსხვრიოთ იგი, — ამ და სხვა კითხვებზე უნდა გასცეს პასუხი განხილვის მონაწილეებმა, ეს კი მოითხოვს აზრის მუშაობას, მწვავე და ახალ თვალსაზრისს, პრინციპულობას, არა თითქოსდა გარეშე თვალსაზრისს, არამედ დაინტერესებულ, მეურნეობრივ, მოქალაქეობრივ თვალსაზრისს.

დღეს ჩვენ მტკიცედ ვილაშქრებით ბიუროკრატიზმის, უწესრიგობის წინააღმდეგ, რომლებმაც ბუდე გაიკეთეს მართვის სხვადასხვა რგოლში. მაგრამ არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ მუშათა კლასის, გლეხობის, ინტელიგენციის ზოგიერთ ფენაშიც თავს იჩენს ახლის შიში, პასიურობა, გულგრილობა და კონსერვატიზმი. ცენტრალური კომიტეტის თეზისების განხილვისას პირდაპირ და გულახდილად ვილაპარაკეთ წესრიგისა და დისციპლინის შემდგომ განმტკიცებაზე, წუნისმკეთებლობისა და გამცდენობის, მოქალაქეობრივი და ხელმძღვანელობის ნაკლოვანებათა ფესვებზე ჩვენს ბანაკში. ამ ფესვებს ეკვრის ბევრი ინერციული ანალიზი, ინერციული ანალიზი, ინერციული ანალიზი, თვალსაზრისთა და შეხედულებათა შედარება. განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ინფორმაციის საშუალებებს. მაქსიმალური სიხარულით უნდა ვუჭვენოთ დისკუსიების მსვლელობა, მრავალფეროვანი აზრები. ამასთან ეს უნდა წარმოვიგვანოთ ადამიანების, მათი აზრის, მათი პოზიციის საშუალებით. ადგილობრივი პრობლემების ღრმად და მრავალმხრივ ჩვენებისას ყურადღება უნდა დავუთმოთ მათი გადაჭრის გზებს, გზა მივცეთ ახალ იდეებსა და მიდგომებს, არაორდინარულ, შემოქმედებითს აზრს, წარეგზავოთ მკაფიო პუბლიცისტური სტიმულები. ამასთანავე საჭიროა არ წაადგეს ზედმეტი აჩქარება, წინ წახტომა, მეორეხარისხოვანი პრობლემებით ანდა ამავე პრობლემებით გატაცება, რომლებიც აშკარად არარეალურია ამ დროისთვის.

დისკუსიებში აქტიურად უნდა მონაწილეობდნენ სამეურნეო ხელმძღვანელები. სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ ეშვიათი არ არის ფაქტები, როცა ისინი თავს არიდებენ, გაურბიან გულახდილ საუბრებს მშრომელებთან უშუალოდ საამქროებში, მრიგადებში, სამუშაო ადგილებში, ამჯობინებენ ურთიერთობის კაბინეტურ სტილს. მტკიცედ უნდა გვახსოვდეს: „ფარული" განხილვებისა და გადაწყვეტილებების დრო წარსულს ჩაბარდა, წარსულს ჩაბარდა სამუდამოდ.

პარტიულ ორგანიზაციებში ძირითადად დამთავრდა XIX საკავშირო პარტიულ კონფერენციაზე დელეგატების არჩევნები. თუ არა მათ, ვინ უნდა მიიღოს მონაწილეობა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისების განხილვაში, გაუზიაროს მშრომელთა წინაშე, პრესის ფურცლებზე გამოსვლებისას თავიანთი შეფასებანი და ფიქრები, გაიცნოს პირადი პოზიცია და განწყობები, რომლებითაც ისინი მივიდნენ XIX საკავშირო პარტიულ კონფერენციაზე.

ქვეყანაში გაშლილი საყოველთაოობასთან დისკუსია სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისების ბაზაზე — არსებითად ეს არის პარტიის მოთათბირება ხალხთან. იგი საშუალებას მისცემს პარტიულ კონფერენციას მიიღოს ღრმად გააზრებული გადაწყვეტილებანი, რომლებიც შეუქცევადს გახდის რევოლუციურ გარდაქმნას.

ПРАВДА 29 მაისის მოწოწილავე

შეხვედრა კრემლში. — საკინფორმის ტელეფოტო.

ოფიციალურ ვიზიტად

ტაშკენტი მოსკოვური სტუმარმოყვარეობით შეეგება საბჭოთა დედაქალაქი ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს რონალდ რეიგანს. 29 მაისს დაიწყო მისი ოფიციალური ვიზიტი საბჭოთა კავშირში.

14 საათია. ვნუკოვოს აეროდრომის სფრენ მინდორზე მწყობრში გარინდულან სპატარა ყარაულის მეომრები. მაღალ ფლაგშტოკებზე ფრიალებს ამერიკის შეერთებული შტატების ვარსკვლავიან-ზოლიანი და სსრ კავშირის წითელი სახელმწიფო დროშები.

აეროპორტის შენობაზე გაკრულია მისასალმებელი ტრანსპარანტები რუსულ და ინგლისურ ენებზე.

...აეროდრომის მოკრიალებულ ცაზე გამოჩნდა თვითმფრინავი, რომელშიც ზის ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი, თვითმფრინავი დაეშვა და აეროფლოტის მაჩქარის თანხლებით ნელა მოემართება ბეტონის ზოლზე. პრეზიდენტის ემბლემიანი რეაქტიული „ბოინგი" უახლოდ ზის ნაბიჯი შეჩვედრის ადგილ.

თვითმფრინავის მიადგეს კიბე. იხსნება თვითმფრინავის მასიური კარი.

აეროპორტში შეკრებილნი გულთბილად მიესალმენენ ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს.

ავიალინერის კიბესთან — პირველი ხელის ჩამორთმევა. რ. რეიგანს და მის მეუღლეს ესალმებიან სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ა. ა. გრომიკო მოეგებიან ჯ. შულცი და სხვა ამერიკელი ოფიციალური პირნი.

* * *

კრემლის დიდ სასახლეში გაიმართა ოფიციალური ვიზიტადრა რ. რეიგანთან. ცერემონია მიმდინარეობდა სასახლის მთავარ, გიორგის დარბაზში.

მ. ს. გორბაჩოვი მეუღლითურთ დარბაზის ცენტრში მიეგება რ. რეიგანსა და მის მეუღლეს. ათობით საბჭოთა და უცხოელმა ფოტოკორესპონდენტმა და კინოოპერატორმა ფირზე დააფიქსირა მათი ხელის ჩამორთმევა. ყველფერი, რაც ისტორიულ ამ დარბაზში ხდებოდა, გადაიცა ტელევიზიით მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის ცისფერ ეკრანებზე.

მ. ს. გორბაჩოვმა და რ. რეიგანმა მოკლე მისალმებანი წარმოთქვეს.

შემდეგ მ. ს. გორბაჩოვი და რ. რეიგანი გადავიდნენ ეკატერინეს დარბაზში, სადაც გაიმართა პირისპირ საუბარი. (საკდზე).

საუბრის დროს. — საკდეს-საკინფორმის ტელეფოტო.

ქვეყნად მშვიდობისათვის

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა დაამტკიცა საშუალო და ნაკლები სიშორის რაკეტების ლიკვიდაციის შესახებ სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ხელშეკრულება

28 მაისს კრემლში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის **ა. ა. გრომიკოს** თავმჯდომარეობით გაიმართა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა.

პრეზიდიუმმა განიხილა საშუალო და ნაკლები სიშორის რაკეტების ლიკვიდაციის შესახებ სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ხელშეკრულების რატიფიკაციის საკითხი.

სსრ კავშირის მთავრობის დავალებით, რომელმაც სარატიფიკაციოდ წარმოადგინა ხელშეკრულება, გამოვიდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ე. ა. შევარდნაძე. მის მოხსენებაში ნაჩვენებია ხელშეკრულების ისტორიული, პოლიტიკური მნიშვნელობა, ყოველმხრივ განანალიზებული მისი ძირითადი დებულებანი.

საბჭოთა კავშირს, თქვა მან, ხელშეკრულების დადება მიაჩნია საგარეო-პოლიტიკური კონცეფციის ლასაბუთებულობისა და რეალისტურობის დადასტურებად, 1986 წლის 15 იანვარს მ. ს. გორბაჩოვის განცხადებაში. წამოყენებული მიმდინარე საუკუნის დამლევამდე ბირთვული იარაღის ეტაპობრივი ლიკვიდაციის პროგრამის განხორციელების დაწყებად. სტოკჰოლმის მორიგებებთან, ავლანეთის შესახებ ჟენევის შეთანხმებასთან ერთად ეს ხელშეკრულება განასახიერებს ახალ პოლიტიკურ აზროვნებას მოკშედებაში. იგი სახავს ფარო ასპარეზს — თანაც გლობალური მასშტაბით — უბიერთო, უძალადო, უფრო უსაფრთხო მსოფლიოსაკენ წინსვლისათვის.

მომავლისათვის ხელშეკრულების მნიშვნელობაში არანაკლებ დიდმნიშვნელოვანი შემადგენელი ის არის, რომ იგი დასასრულ აძლევს სამხედრო ხარჯების პრაქტიკულ შეცირებას, შეესაბამება დროის ერთ-ერთ ყველაზე მტკიცე მოთხოვნას.

შეიბო რა ხელშეკრულების პრაქტიკულ უკეგებას, ორატორმა აღნიშნა, რომ სახალხო მეურნეობის ბიუჯეტში შეტანილი დაზოგილი სახსრები მოხმარდება სოციალურ საჭიროებათა დაკმაყოფილებას. საშუალო და ნაკლები სიშორის რაკეტების ლიკვიდაცია საშუალებას მოგვცემს მრეწველობის თავდაცვითი დარგების განავითარეთ ეფექტიანი სამეცნიერო-საწარმოო პოტენციალი გამოვიყენოთ სამოქალაქო პროდუქციის შემუშავებისა და წარმოებისათვის საბჭოთა ადამიანების ყოველდღიური მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად. მარტო რაკეტების მწარმოებელი სამრეწველო სიმძლავრეების კონვერსიის ხარჯზე, წინასწარი გამოანგარიშებით, დაგეგმილია უკვე 1988 წელს მეეიფოებისათვის ათმილიონნახევი მანეთის რეალური მატება.

ილაპარაკა რა საშუალო და ნაკლები სიშორის რაკეტების ლიკვიდაციის შესახებ ხელშეკრულების, რეალური განიარაღების დარგში პირველი დიდი შეთანხმების შესრულებისათვის მზადებაზე, მომხსენებელმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ეს რთული და ძნელი საქმეა, რომელიც ახალ ცოდნას და ჩვევებს მოითხოვს. თავდაცვის სამინისტრომ მა და უწყებებმა, რომლებიც მუშაობდნენ შეთანხმებულად, იჩენდნენ ისტორიული დავალების დიდ გაგებას, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროსთან ერთად მომზადნენ რაკეტების ლიკვიდაციისათვის, უზრუნველყვეს ამერიკის შეერთებული შტატების საინსპექციო ჯგუფების მიღება და განლაგება.

შესაბამისი მუშაობა განახორციელა ამერიკის მხარემაც. ჩვენი ექსპერტები ადგილზე გაეცნენ კონტროლის ობიექტებს. ჩამოყალიბებული და მომზადებულია საბჭოთა საინსპექტორო კორპუსი. ამერიკელ სპეციალისტებთან გაიმართა ინსპექციების ორგანიზაციისა და მოწყობის საკითხებზე, ტექნიკური კონსულტაციების რამდენიმე რაუნდი. ხელშეკრულების განხილვის დროს, თქვა შემდეგ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრმა, ქვეყანაში წაეყენდით ამ დიდმნიშვნელოვანი დოკუმენტის არაერთმნიშვნელოვან შეფასებას. საზოგადოებრივობის ზოგიერთი წარმომადგენელი გამოთქვამდა შეშფოთებას: ხომ არ ვუთმობთ დასაღლეოს? ხომ არ უგულებელვყოფთ რაღაცნაირად ქვეყნის თავდაცვის ინტერესებს? ხომ არ ანის ხელშეკრულებაში ცალმხრივი განიარაღების ელემენტები? ხელშეკრულების განხილვის მსჯელობაში

რევოლუციურ გარდაქმნას-მასების მაღალი განათლება და კულტურა

(გაგრძელება)

მოწონაუე გამოცდილება და შეეჩვევა თავისებური შემოქმედებითი ლაბორატორიები თითოეულ სკოლაში. რესპუბლიკაში გვყავს შესანიშნავი პრაქტიკოსი პედაგოგები. ესენი არიან დავით გონდაური, ალეკსანდრე კალანდაძე, მარიამ ბაშინჯაღო�o, ნადეჟდა სამნაშვილი, ლეონ ბიჭარაგი, მარინა ჯიოეკვა, ნელი გერია, რანა ჯალაოვა, ათინმი ეფანოვა, რომლებიც მხარდაჭერას მოითხოვენენ. საგულისხმოა თბილისის 98-ე საშუალო სკოლის (დირექტორი — ლ. ადამია) გამოცდილება, სადაც წარმატებით ფუნქციონირებს ერთიანი კომპლექსით სკოლა და საბავშვო ბაღი, სადაც მოსწავლეები უშვებენ პროდუქციას, რომელზეც დიდი მოთხოვნაა სამომხმარებლო ბაზაზე.

რატომ უშლიდნენ ხელს წინათ ნოვატორებს? იმიტომ, რომ საზოგადოებას არ ჰქონდა შესაბამისი მოთხოვნილება — ასეთი დასკვნა გამოიტანეს პლენუმზე. და თუ დღეს ზოგჯერ ინიციატორთა გზაზე წარმოიშობა გართულებანი და დაბრკოლებანი, მაშასადამე, ჯერ კიდევ ბოლომდე არ გარდაქმნილა საზოგადოებრივი ფსიქოლოგია, საბოლოოდ არ გაემარჯვება ახალ აზროვნებას.

განათლების სფეროს მართვის სტილის სრულიადაც ისახავს მიზნად უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს, განათლების სამინისტროს და სახპროფგანათლების გაერთიანება საქართველოს სსრ სახალხო განათლების ერთიან სამინისტროდ. მაგრამ მარტოოდენ ორგანიზაციულმა ღონისძიებებმა საეჭვოა მოგვცეს სათანადო უკუგება. საჭიროა რადიკალური ცვლილებანი სწავლების სტრუქტურაშიც და შინაარსშიც. სასწავლებლებსა და უწყებებს უნდა ეშლებოდეს, ზოგადსაგანმანათლებელო სკოლის საქმიანობას ორიენტირად უნდა დავუსახოთ სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილება. სერიოზული გადახედვა სჭირდება სასწავლო პროგრამებსა და გეგმებს, რომლებიც დაზპირებებზეა აგებული, არ ეხმარება მოსწავლეებს გამოიმუშაონ დამოუკიდებელი აზროვნების ჩვევები, სათანადოდ ვერ უკეთილრებს ყმაწვილებს გონებრივ პორიზონტს. უკვე ახალი სასწავლო წლისათვის უნდა შეეიმუშაოთ ძირითადი საგნების ახალი პროგრამები შეძენილი გამოცდილებისა და მოთხოვნილებათა შესაბამისად.

მტკიცედ უნდა მოკავიოთ ხელი დიფერენციერებული სწავლების პრობლემებსაც. მთელი რიგი საგნების გაერთმაგებული ათვისება. ამჟამად რესპუბლიკის 3679 სკოლიდან ზორაკოელები მხოლოდ 90 სკოლაში, არადა, ეფექტი ფაქიზია. მაგალითად, თბილისის 9. კომპოზიციის სახელობის სკოლა-ინტერნატის 900 კურსდამთავრებულიდან 48 პოლონ ათ წლეულწოდან 200-ზე მეტმა უკვე მიიღო მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი, ორი კი დოქტორი გახდა. პლენუმმა წინადადება წამოაყენა მომავალი სასწავლო წლიდან გაიფალსწეროს თბილისისა და ქუთაისის თითოეულ რაიონში, სოხუმში, ბათუმში, ცხინვალში, რუსთავში, თელავში, გორსა და სხვა ქალაქებში მათემატიკის, ჰუმანიტარული და ბუნებისმეტყველების ბანჩრით სპეციალიზებული სკოლების შექმნა, შეიმუშაონ სწავლების მიზნობრივი პროგრამა ყველა დისციპლინის გათვალისწინებით.

ორატორებმა უმნიშვნელოვანეს პრობლემებს შორის აღნიშნეს სწავლების ტექნიკური საშუალებებს, კომპიუტერიზაციის გამოყენებისა და ყურადღება დაეთმინ სკოლის რეფორმის გაღრმავების ერთ-ერთ მთავარ საკითხს — სრულფასოვანი სახელმძღვანელოების შექმნას. მრავალი მათგანის შინაარსი აშკარად ჩამორჩება გარდაქმნის დინამიკას, არ ასახავს და არ ითვალისწინებს მიმდინარე პროცესებს. საზოგადოებრივობა განსაკუთრებულ შეშფოთებას გამოთქვამს ულიანოვ-ულიანოვთა ლიტერატურის, ისტორიის, მთელი რიგი სხვა საგნების სახელმძღვანელოთა გამო. არადა, ეს ხომ უდიდესი ეროვნული მნიშვნელობის საქმეა. მეცნიერებათა აკადემიის წინადა დაისვა საკითხი სახალხო განათლების სამინისტროს, შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების მონაწილეობით ქუჩანაყოფების მონაწილეობით შექმნას ავტორიტეტული კომისია და უკვე უახლოეს ხანს მოამზადოს წინადადებები ამ პრობლემების შესახებ.

ამსებითი განახლება სჭირდება უმაღლეს სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობის პროცესს, სწავლების ტექნოლოგიას. იმის გამო, რომ არ არის საკუთარი თეორიული ბაზა, მისი მეთოდიკა ბევრ რამეში ეფუძნება სასკოლო პედაგოგიკის პრინციპებს მისთვის დამახასიათებელი იძულებისა და საფალდებულობის ელემენტებით.

სპეციალისტის მომზადების ფონზე ბევრად განსაზღვრავს მასწავლის მოთხოვნილება. ამიტომ უადრესად საჭიროა ფორმირდეს მინიშვნელოვანი, განუყოფელი შხარეა. ამ მიმართულებით სერიოზული ნაბიჯი გახდა სსრ კავშირის უმაღლესი სასწავლებლების ერთიანი ფორმის მინიშვნელოვანი, ვიდრე ჩვეულებრივნი. უზრუნველყოფილი არ არის თვითდირეტორების შემცირება, სოფლის მეურნეობასა და მშენებლობაში კი იგი იზრდება კიდევ.

შიდასაწარმო სამეურნეო ანგარიშის, მრავალფეროვანი საიჯარო ფორმების ამოქმედება ახლა მთავარი ამოცანაა, ის გზაა, რომელსაც არა აქვს ალტერნატივა. ძალზე საჭიროა ვინაზეოვთ იმათი მხარდაჭერა, ვინც გაბედულად ფიქრობს არსებითარტულ გადაწყვეტილებებს, ხელთ უპყრია ინიციატივა.

სამეურნეო რეფორმამ ახალი ამოცანები დაუსახა საგეგმო და საფინანსო-საკრედიტო ორგანოებს. მაგრამ ისინი სავსებით მომზადებული არ აღმოჩნდნენ მათი გადაწყვეტისათვის. ახლა, მაგალითად, საწარმოები თვითონ ნ ამუშავებენ და ამტკიცებენ ხუთწლიან და წლიურ გეგმებს. ხომ არ ამოიწურება სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის როლი ციფრების უბრალო შეჯამებით? როგორ შეეუხამოთ ცენტრალიზებული დაგეგმვა ბაზრის კანონების მოქმედებას? ბევრი საკითხია და ყველა ისინი თეორიულ გაზრახებსა და პრაქტიკულ გადაწყვეტას მოითხოვს. ახლა სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის საქმიანობაში ყველაზე მეტად უნდა ჩანდეს პროგრესულ გადაწყვეტათა ძიების ტენდენცია და არა მბრძანებლობის გაუუნდოვანებული ფორმებით მეურნეობრობის ეკონომიკური მეთოდების შეცვლა.

უნდა დაძლიოთ ცენტრში და ადგილებზე საფინანსო ორგანოების ჯერ კიდევ არსებული კონსერვატიზმი. ფინანსისტებმა არა მარტო კეთილსინდისიერად უნდა შეასრულონ თავიანთი სამსახურებრივი ფუნქციები, არამედ ყველანერმედნენ საწარმოო კოლექტივებისა და კოოპერატივების კომპეტენტურ კონსულტანტებად და თანაშემწეებად. მშვიდად და საქმიანად უნდა დაეადგროთო გამოცდილება, ვიმოქმედოთ უწინარესად ეკონომიკური, საგადასახადო მეთოდებით, და ბოლოს — საჯაროობით.

სსრ კავშირში კოოპერაციის შესახებ კანონის სახით მიეიღეთ უმნიშვნელოვანესი სამართლებრივი დოკუმენტი, რომელიც მტკიცე გარანტიებს ქმნის იმისათვის, რომ კოოპერატივები სალეშმეწყო სექტორის სრულფეროვნად პარტნიორებად გადაიქცნენ. ამ სფეროს შორის ჯანსაღი მეტოქეობა მთელი სოციალისტური ეკონომიკის ეფექტიანი ფუნქციონირების საწინდარია. ხაზგასმით აღინიშნავდნენ ორატორები. პლენუმზე მოეყვანეს მეხეთის რაიონში მუხრანის მებისტეხეთის საბჭოთა მეურნეობის ტერატორიაზე შექმნილი ტატიშვილის ოჯახური კოოპერატივის წარმატებული მუშაობის მაგალითი. კოოპერატივში შრომის ნაყოფიერების ზრდა 23,6 პროცენტით მეტია, ვიდრე საბჭოთა მეურნეობაში, საშუალო თვიური ხელფასი, ნატურაშეფარდურების ჩაუთვლელად — 14,7 პროცენტით მეტი, რძის წველადობა — 2-ჯერ მეტი. უფრო მეიტია პროდუქციის თვითღირებულებაც. შარშან მარტო ამ თვეში კოოპერატივმა 5 ათასი მანეთი მოგება მიიღო, საბჭოთა მეურნეობამ კი მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოების შედეგად 31 ათასი მანეთი იზარალა. თანაც, 11 კაცისაგან შემდგარი კოოპერატივი დღეისათვის მეტ ხორცს აწარმოებს, ვიდრე საზოგადოებრივი მეურნეობა, რომელშიც 600-ზე მეტი კაცი მუშაობს.

ზარალიან მეურნეობათა ბაზაზე ანალოგიური კოოპერატივების შექმნის მიზანშეწონილობა რეს-პუბლიკაში უდავოა. მაგრამ ამ ფორმის განვითარებაში პრობლემები მრავალად არის. კოოპერატორები ჯერ კიდევ ვერ იღებენ საჭირო მხარდაჭერას, ფუნქციონირების რეგულატორებში გატარებული კოოპერატივების მხოლოდ მესამედი. ადგილობრივმა ორგანოებმა კვლავაც უნდა გარდვენონ დამოკიდებულება მათდამი. ოთხ თვეში ბანკის სალარიებში არ შესულა 105 მილიონი მანეთი. ეს ნიშნავს, რომ სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოებისა და მომსახურების ოფლსაბმელი ნაკლოვანებანი ადგილობრივ ეკონომიკურ ეფექტიანობის გადიდებისათვის, მომსახურების სფეროს გაფართოების მოსათვის.

ამავე დროს, სამმართველო ორგანოებს ეკონომიკურ მუშაობა, როგორც ჩანს, უბრალოდ არ იხარებენ სიახლეს. ამიტომ ახლა ძალზე საჭიროა ზოგიერთ მათგანს წვალებთვათ შესაძლებლობა აზრობდნენ ადგილობრივ ინიციატივას, ყველაფერში ერეოდნენ, ზოედადგენ და კრძალავდნენ. არა დატუქსვა, არა ბრძანება, არამედ სწორედ ყოველდღიური მუშაობა კოლექტივებში, მათთვის ქმედითი დახმარების გაწევა კონკრეტული მაგალითებით —აი რა არის მთავარი ეკონომიკაში გარდაქმნის ხელმძღვანელობისათვის მუშაობაში. ამავე დროს უნდა გავზარდოთ კადრების პროფესიული და განსაკუთრებით ეკონომიკური კვალიფიკაცია. ესეც განათლების უწყვეტი სისტემის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია, რადგან სწორედ ეკონომიკურ მეთოდებს, სამეურნეო ანგარიშს, არენდულ და კოოპერაციულ ფორმებს შეუძლიათ განვითარების ეფექტესიორედან ინტენსიურ გზაზე წარმოების ორიენტაცია.

პლენუმის მონაწილეებმა სეროიზული ყურადღება დაუთმეს ფულის მიმოქცევის მდგომარეობას. აქ ვითარება ჯერჯერობით უაღრესად დაძაბულია. ოთხ თვეში ბანკის სალარიებში არ შესულა 105 მილიონი მანეთი. ეს ნიშნავს, რომ სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოებისა და მომსახურების ფულადი ეკვივალენტი ნაკლებია, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, მათი ხარისხი, კვლევნდებურად არ შეესაბამება ადამიანთა მოთხოვნილებებს. ძალზე გართულდა მოსახლეობისათვის საკონსლოს მიწოდების პროცესი, ვაჭრობაში მეურნეობრობ ა ს ახალ პირობებზე გადასვლა ფორმალურად ხორციელდება. აქ კვლავინდებურად ბევრია ნეგატიური მოვლენა.

სად არის გამოსავალი? საჭიროა ზუსტი ეკონომიკური თვითკონტროლი. გზა ერთია — მაქსიმალურად ავამოქმედოთ სამეურნეო, ანგარიშებრივი, განსაკუთრებით შიდასაწარმოო სამეურნეოანგარიშებრივი პრინციპები, შრომის საიჯარო და სანარდო ფორმები.

დავამკვიდროთ განახლების იდეოლოგია

გარდაქმნამ პრინციპულად ახალი იდეურ-პოლიტიკური სიტუაცია შექმნა ჩვენს საზოგადოებაში, აღნიშნულია XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციისათვის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისებში. იგი რომ განვავითაროთ პარტიაში, მთელ საზოგადოებაში უნდა დავამკვიდროთ ახალი პოლიტიკური და იდეოლოგიური აზროვნება. ამისათვის კი საჭიროა საბოლოოდ დაძლიოთ უძარაბის იდეოლოგია, დავუპირისპიროთ მას ყველა სფეროში რევოლუციური განახლების იდეოლოგია.

პლენუმის მონაწილენი ერთსულოვანნი იყვნენ იმაში, რომ გარდაქმნის მთავარი დამამუხრუჭებელი ფაქტორია კონსერვატიზმი, რომ იდეოლოგიური, აღმზრდელობითი, მუშაობის წინა ხაზი ახლა გადის სწორედ მის, აზროვნების დოგმატიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ხაზზე. სწორედ ამიტომ ძალიან კარგად უნდა გავერკვეთ იმაში, რა წყაროები ასაზრდოებს ამ კონსერვატიზმს, დავუპირისპიროთ მას ახალი დიონეტიკანი, ახალი მიდგომები. ეს განსაკუთრებით საჭიროა იმათთვის, ვინც ეს-ეს არის იწყებს ცხოვრებას. ნორჩ თაობას, გარდაქმნის თაობას უნდა ჰქონდეს ახალი ფორმების, მეთოდების, მიდგომების მდიდარი არჩევანი.

აქ ბევრი რამის გაკეთება შეუძლიათ და კიდევ უნდა გაკეთონ მეცნიერმა საზოგადოებათმეცნიერებებმა. მეცნიერებათა აკადემიის, სახალხო განათლების სამინისტროს, ადგილობრივი პარტიულმა კომიტეტებმა უკვე ახლა, განსაკუთრებით კოფერენციისათვის, ეტაპობრივ ცენტრალურად კომიტეტის თეზისების განხილვის დროს, უნდა გააკეთოიონ პროგორიტეტული მიმართულებებით მეცნიერთა ძიება, გადაჭრით გააჯანსაღონ ვითარება იმ მეცნიერულ კოლექტივებში, სადაც გულახდილ მსჯელობას, შემოქმედებითს კამათს, დისკუსიას ადგილად ჯაფფრობით, კლნეგრობით, თავმოყვარეობის ამბიციების შეჯახებით. უფლება გვაქვს, ითქვა პლენუმზე, უკვე უახლოეს დროს ეელიდოთ მეცნიერებათა აკადემიისაგან, უმაღლესი სასწავლებლების კათედრებისაგან კოლექტიურ შედეგებს, პრაქტიკულ რეკომენდაციებს სახალხო ე კ ონ ო მ ი კ ი ს ა ზ ო გ ა დ ო ებ ა ს დემოკრატიზაციის, ეკონომიკური რეფორმის, მეცნიერულ სოციალიზმის თეორიისა და პრაქტიკის განვითარების მთელი წრის პრობლემებზე. მკვეთრად უნდა გავზარდოთ გამომცემლობების ოპერატიულობა, გადავესწროთ მათი თემატიკური გეგმები ისტორიის, პოლიტეკონომიის, სოციოლოგიის, სამართლის საკითხებზე ახალი შეხედულებების და მიდგომების პოზიციიდან.

უფრო ეფექტიანად უნდა გამოვიყენოთ ახალი აზროვნების ჩამოყალიბებისათვის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებანი. საკადრო ტირაჟი, მაგალითად რესპუბლიკაში შარშან 85 ათასი ეგზემპლარით გაიზარდა. მაგრამ რესპუბლიკური საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და ლიტერატურულ-მხატვრული ჟურნალები კარგავენ პოპულარობას. როგორც წესი, ისინი ულაზათოდ გამოიყურებიან, მათი კითხვა მოსაწყენია, ალაათ კონკრეტულობა, პრინციპულობა, სიმწვავე და პუბლიცისტურობა საკითხთა დაყენებაში. არადა, მათ ხომ შეუძლიათ გახდნენ ფართო ტრიბუნა სულ სხვადასხვა აზრის გამოთქმისათვის, მათი განხილვისათვის სოლიდურ საფუძველზე, და არა სტენეიურ მტინგებზე, რომლესაც მრავალი თვითმოქმედი გაერთიანება ეტანება.

უნდა დავძლიოთ წლების განმავლობაში შექმნილი პრესისადმი მკითხველთა უნდობლობის სტერეოტიპი, ნიადაგი გამოვაცალოთ დემაგოგებს, ჩორეებისა და მთქმელ-მოთქმეს მოყვარულებს. ამ ბოლო დროს კარგად მოქმედებენ ამ მიმართულებით ტელევიზია, რესპუბლიკური პარტიული გაზეთები. ოპერატიული ტელეგადაცემები წამყვან სპეციალისტთა, მეცნიერთა, მწერალთა მონაწილეობით საშუალებას გვაძლევენ შევაფასოთ ყოველგვარი ზმენისა და ჭორების გავრცელებასთან დაკავშირებული მწვავე სიტუაციები.

ყველაზე უმჯობესს და მტკივნეულ საკითხებზე გულახდილი დიალოგის წარმოებას ახერხებს გაზეთი „კომუნისტი“. ეს არის კულტურის ძეგლთა დაცვაც, ეკოლოგიური პრობლემ ე ბ ი ც, ზნეობის, ოჯახური აღზრდის საკითხებიც, სამეცნიერ-ტექნიკურად სვამს ბევრ ეკონომიკურ პრობლემას გაზეთი „ხარი ვოსტოკა“, საფუძვლიანად, დამაჯერებლად აკრიტიკებს სამინისტროებისა და ეროვნული კომიტეტების ხელმძღვანელთა მუშაობის სტილსა და მეთოდებს, სამუშაოზე, ყოფა-ცხოვრებაში მათ ქცევას. შესამჩნევად გაიუჯრობესეს მუშაობა რესპუბლიკური გაზეთების „სოვეტაკან ვრასტანისა“ და „სოვეთი გიურჯისთანის“ რედაქციებმა.

ამავე დროს, საჯაროობისა და დემოკრატიზმის, საზოგადოების კარგახსნილობის ატმოსფეროში ჩვენს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს, განსაკუთრებ ი თ ი ძირეულ რგოლში, ზოგჯერ აკლიათ პოლიტიკური კულტურა, პროცესების ღრმად გაანალიზების უნარი. ხარვეზები და გადახრები სრულიადაც არ არის შეთხვევითი მოვლენა. თითოეული ამ შეთხვევის უკან, თუ უფრო ღრმად ჩაუწვდებით საქმეს, დგანან გარკვეული ჯგუფები, რომლებსაც აქვთ თავიანთი ზშირად ანგარებიანი მიზნები. მათი დიაპაზონი საკმაოდ ფართოა —მერკანტილური მისწრაფებებით დაწყებული და გარდაქმნის საწინააღმდეგო იდეურ-ზნეობრივ ე ლტოფრონის შექმნის ცდებით დამთავრებული, რაც თვალსაჩინოდ გამოვლინდა „სოვეტსკია როსსია“ ცნობილ პუბლიკაციაშიც.

გაზეთმა „პრავდამ“ ამ შემთხვევაშიც მოგვცა დიდი პრინციპულობის, გულახდილი, პატიოსანი ხელმეძიის მაგალითი, როცა ლოგიკურად და დამაჯერებლად შეაფასა ეს პუბლიკაცია. ეს არის საგნობრივი გაკვეთილი ყველა სარედაქციო კოლეკტივისათვის, სერიოზული დამზადება მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები პარტიულ ხელმძღვანელობის სრულფაფაში.

განსაკუთრებული სიფრთხილე, უაღრესი ტაქტია საჭირო ყოველივე იმაში, რაც ეხება ეროვნებათშორის ურთიერთობას, რასაც შეუძლია შებდილოს ადამიანთა ეროვნული გრძნობები, ნიადაგ უნდა ვუფლედეთ ანგარიშს იმას, რომ რესპუბლიკაში პირდაპირ ერთ ცდა ტერიტორიაზე ცხოვრობენ ათობით ეროვნების ადამიანები და ყოველგვარ მოუფიქრებელ ნაბიჯს შეიძლება მოჰყვეს განუკეთებელი შედეგები. მთიან ყარაბაღში მომხდარი ამბების დროს რესპუბლიკაში შექმნილმა ვითარებამ გვიჩვენა, რომ ჩვენი ადამიანები უმრავლეს შემთხვევაში აზროვნებენ საკადო, პასუხისმგებლურად და მზად არიან საკადრისი პასუხი გასცეს ყოველგვარ პროვოკაციურ გამოვლინებას. მაგრამ ეს არ არის თვითდამშვიდების საბაბი. პირიქით, ეროვნებათშორისი ურთიერთობის, შშრომელთა, განსაკუთრებით ახალგაზრდობის პატიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდის პრობლემებზე ახლა კეთდებულად, გულახდილად უნდა ვილაპარაკოთ და ვწეროთ, არ დავფაროთ ანმალიები და სირთულეები, თანამიმდევრულად გამოვკვეთოთ აზრი იმის შესახებ, რომ სწორედ საბჭოთა ხელისუფლება ერთიანებს სოციალისტური საზოგადოების ინტერნაციონალიზმად თითოეული ხალხის ეროვნულ სიმაყესა და ეროვნულ სიმდიდრეს.

ეროვნებათშორის ურთიერთობის სფეროში ნეგატიურ მოვლენებს ხშირად სოციალური ფესვები აქვს. იქ. სადაც შენელებულია ყურადღება ადამიანთა სულიერი და მატერიალური საჭიროებებისადმი, სადაც დეფორმირებულია სოციალური სამართლიანობა, შესუსტდა საკადრო პოლიტიკა, სწორედ იქ ნნდება ნაციონალისტურ გამოვლინებათა მასაზრდოებელი გარემო. პარტიის სალონ, საკალაქო, რაიონულმა კომიტეტებმა, მთამა იდეოლოგიურმა სამსახურებ მ ა ახლა განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაეთმინ სოციალურ-ეკონომიკურ-სულიერ სფეროში პირველი რიგის პრობლემების გადაჭრას, იმას, თუ როგორ კმაყოფილდება ადამიანთა რეალური საარსებო მოთხოვნილებანი.

მაგრამ მრავალი პარტიული კომიტეტი არ ჩქარობს დაძლიოს ინერტულობა და ზოგჯერ მისი თანმხლები სხვისი მოიქცეოობის განწყობილებანი. მაგალითად, საჭირო გახდა მარნეულის რაიონის დაბა შუმბანის მშრომელებთან ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრთა შეხვედრა, რომ გაიოვლინელიყო მრავალი გადაუსაჭიელი საოციალური პრობლემა, ნაკლოვანებანი მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო, სამედიცინო, სატრანსპორტო, კულტურულ მომსახურებაში. ყველა ამ საკითხის ოპერატიული გადაწყვეტისათვის ახლა შექმნილია საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს სპეციალური კომისია.

უაღრესად სამეურნეო პრაქტიკის, სხვა ორგანოების მაგვრთნის გაწევის სფეროდან ეკონომიკის სარულყოფაზე. აქ ძირეული საკითხია პარტიული ხელმძღვანელობა სულ უფრო მეტად გადადის იდეოლოგიური, პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი საქმიანობის ცენტრში. საინტერესოა ამ მხრივ მეურნეობრიობის ახალ პირობებში საქმიანობის იდეოლოგიურ უზრუნველყოფის საქმეში ამ ეროვნული ურთიერთობ ი ს ახალ პირობებზე გადასვლა ფორმალურად ხორციელდება. აქ კვლავინდებურად ბევრია ნეგატიური მოვლენა.

სად არის გამოსავალი? საჭიროა ზუსტი ეკონომიკური თვითკონტროლი. გზა ერთია — მაქსიმალურად ავამოქმედოთ სამეურნეო, ანგარიშებრივი, განსაკუთრებით შიდასაწარმოო სამეურნეოანგარიშებრივი პრინციპები, შრომის საიჯარო და სანარდო ფორმები.

ვისწავლოთ ბატონ-პატრონობა

ეკონომიკური რეფორმა სოციალიზმის ნოგორიც საზოგადოებრივი სისტემის გარდაქმნის, განახლების, მისთვის უფრო თანამედროვე და დინამიკური ფორმების მინიშვნის უმნიშვნელოვანესი, განუყოფელი შხარეა. ამ მიმართულებით სერიოზული ნაბიჯი გახდა სსრ კავშირის უმაღლესი სასწავლებლების ერთიანი ფორმის მინიშვნელოვანესი ნაბიჯი. ეს ნიშნავს, ეიდრე ჩვეულებრივნი. ეს ნიშნავს, ეიდრე ჩვეულებრივნი. უზრუნველყოფილი არ არის თვითდირეტორების შემცირება, სოფლის მეურნეობასა და მშენებლობაში კი იგი იზრდება კიდევ.

შიდასაწარმო სამეურნეო ანგარიშის, მრავალფეროვანი საიჯარო ფორმების ამოქმედება ახლა მთავარი ამოცანაა, ის გზაა, რომელსაც არა აქვს ალტერნატივა. ძალზე საჭიროა ვინაზეოვთ იმათი მხარდაჭერა, ვინც გაბედულად ფიქრობს არსებითარტულ გადაწყვეტილებებს, ხელთ უპყრია ინიციატივა.

სამეურნეო რეფორმამ ახალი ამოცანები დაუსახა საგეგმო და საფინანსო-საკრედიტო ორგანოებს. მაგრამ ისინი სავსებით მომზადებული არ აღმოჩნდნენ მათი გადაწყვეტისათვის. ახლა, მაგალითად, საწარმოები თვითონ ნ ამუშავებენ და ამტკიცებენ ხუთწლიან და წლიურ გეგმებს. ხომ არ ამოიწურება სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის როლი ციფრების უბრალო შეჯამებით? როგორ შეეუხამოთ ცენტრალიზებული დაგეგმვა ბაზრის კანონების მოქმედებას? ბევრი საკითხია და ყველა ისინი თეორიულ გაზრახებსა და პრაქტიკულ გადაწყვეტას მოითხოვს. ახლა სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის საქმიანობაში ყველაზე მეტად უნდა ჩანდეს პროგრესულ გადაწყვეტათა ძიების ტენდენცია და არა მბრძანებლობის გაუუნდოვანებული ფორმებით მეურნეობრობის ეკონომიკური მეთოდების შეცვლა.

უნდა დაძლიოთ ცენტრში და ადგილებზე საფინანსო ორგანოების ჯერ კიდევ არსებული კონსერვატიზმი. ფინანსისტებმა არა მარტო კეთილსინდისიერად უნდა შეასრულონ თავიანთი სამსახურებრივი ფუნქციები, არამედ ყველანერმედნენ საწარმოო კოლექტივებისა და კოოპერატივების კომპეტენტურ კონსულტანტებად და თანაშემწეებად. მშვიდად და საქმიანად უნდა დაეადგროთო გამოცდილება, ვიმოქმედოთ უწინარესად ეკონომიკური, საგადასახადო მეთოდებით, და ბოლოს — საჯაროობით.

სსრ კავშირში კოოპერაციის შესახებ კანონის სახით მიეიღეთ უმნიშვნელოვანესი სამართლებრივი დოკუმენტი, რომელიც მტკიცე გარანტიებს ქმნის იმისათვის, რომ კოოპერატივები სალეშმეწყო სექტორის სრულფეროვნად პარტნიორებად გადაიქცნენ. ამ სფეროს შორის ჯანსაღი მეტოქეობა მთელი სოციალისტური ეკონომიკის ეფექტიანი ფუნქციონირების საწინდარია. ხაზგასმით აღინიშნავდნენ ორატორები. პლენუმზე მოეყვანეს მცხეთის რაიონში მუხრანის მებისტეხეთის საბჭოთა მეურნეობის ტერატორიაზე შექმნილი ტატიშვილის ოჯახური კოოპერატივის წარმატებული მუშაობის მაგალითი. კოოპერატივში შრომის ნაყოფიერების ზრდა 23,6 პროცენტით მეტია, ვიდრე საბჭოთა მეურნეობაში, საშუალო თვიური ხელფასი, ნატურაშეფარდურების ჩაუთვლელად — 14,7 პროცენტით მეტი, რძის წველადობა — 2-ჯერ მეტი. უფრო მეიტია პროდუქციის თვითღირებულებაც. შარშან მარტო სამ თვეში კოოპერატივმა 5 ათასი მანეთი მოგება მიიღო, საბჭოთა მეურნეობამ კი მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოების შედეგად 31 ათასი მანეთი იზარალა. თანაც, 11 კაცისაგან შემდგარი კოოპერატივი დღეისათვის მეტ ხორცს აწარმოებს, ვიდრე საზოგადოებრივი მეურნეობა, რომელშიც 600-ზე მეტი კაცი მუშაობს.

ახალგაზრდა კაცი, თუ მას სურს სრულფასოვანი სპეციალისტი გახდეს. განსაკუთრებით ისეთ დარგებში, სადაც ჯანრთელობა, ძალა და ამტანობა პროფესიის სავალდებულო ელემენტია, აქტიურად უნდა მის დ ე ბ ე ს ს პორტს, შეძლოს შში კომპლექსის ნორმების ჩაბარება.

სკოლაში, უმაღლეს სასწავლებლებში მთავარი, გადამწყვეტი ფიგურაა პედაგოგი, მასწავლებელი. უძრაობის პერიოდს, მრავალი სოციალური და ზნეობრივი ცნების ნიველირებას მოჰყვა ის, რომ დაქვეითდა მასწავლებლისა და პედაგოგის სოციალური სტატუსი. ამოცანა ის არის, რომ სრულად ავაღორძინნთ თავდაპირველი სახით საზოგადოებაში პედაგოგის სოციალური, ჰუმანისტური და ზნეობრივი მნიშვნელობა. უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ პედაგოგიური სპეციალობის ოქაკეტტებმა კურსდამთავრებულებს იყენებდნენ რაციონალურად, რათა ბოლოს და ბოლოს, შევავსოთ რესპუბლიკის დაშორებულ და მთის რაიონებში წლობით არსებული ვაკანსიები. ამასთან დაკავშირებით პლენუმმა კოოპერენტებისა და საბჭოთა მეურნეობებს, რაიონულ აგროსამრეწველო გაერთიანებებს მტკიცედ უნდა შემობრუნდნენ სკოლისაკენ, გაიწიონ მას მუდმივი დახმარება. ამ საქმეში უფრო ფართოდ უნდა ჩავაბათ საზოგადოებრობა და შეექმნათ შესაბამისი საზოგადოებრივ-სახელმწიფო ორგანოები. შესაძლოა, აქ გამოგვეყენებინა შომიელთა საზოგადოებების, სკოლისადმი დახმარების საბჭოების ორგანიზაციის გამოცდილება, რომელიც შეძენილია ომ ის ა.

პლენუმზე გამოსულელები შეშფოთებთნ ლაპარაკობდნენ ინოდ ზე, თუ რაოდენ საჭიროა გაეფარკოსებულ ფიზიკური აღზრდა, ახალგაზრდობის წრთობა. უკვე მიმდინარე წელს უმაღლესი სასწავლებლების მისაღებ გამოცდებზე რეკტორებს ურჩიეს შემოღონ ჩაბალი ფიზკულტურაში. ნორმალური, განვითარებუ ლ ი ბ ავშვი, ეიდრე ეს საკითხი სცილდება უმაღლესი სკოლის ფარგლებს. ბის დამუშავებაში აქტიურად უნდა ჩაებნეს საგეგმო და სხვა სამეურნეო ორგანოები. ხოლო სათავეში ამ საქმეს უნდა ჩაუდგეს უმაღლესი რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭო.

ბევრმა ორატორმა ეხოლ ა ბ ა ზ ე ზ ე ... ...

რევოლუციურ გარდაქმნას-მასების მაღალი განათლება და კულტურა

(დასასრული)

ობიექტი აღმურავი იყოს საცურაო აუზებით, დახურული და ღია სპორტული დარბაზებით, უმაღლესი სასწავლებლები კი — ქალაქი სპორტკომპლექსებით.

ჟ. ვ. ქოქოშვილი, ცხინვალის ქარხანა „მონტაჟსადენის“ მუშა:

ავტონომიური ოლქის სკოლების, საშუალო სპეციალური სასწავლებლების, სამხრეთ ოსეთის სამეცნიერო პედაგოგიური ინსტიტუტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა ვერ აკმაყოფილებს თანამედროვე მოთხოვნებს. ბევრი შენობა ავარიულ მდგომარეობაშია, ყველის არა აქვს არა მარტო სპორტული ნაგებობანი, არამედ გათბობა, წყალსადენი, კანალიზაცია. 1981 წლიდან შენდება სალელმწიფო პედინსტიტუტის ახალი კომპლექსი და შემაშფოთებელია ის, რომ სამშენობა ცუდად წარიმართა.

ჩემი აზრით უნდა გავაანალიზოთ შრომითი სწავლების პროფილები და გადავსინჯოთ ისინი ეკვე ახალი სასწავლო წლისათვის. დღეისათვის ხომ დუბლირებასთან გვაქვს საქმე: სკოლაც და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლებიც მოსწავლეებს ამზადებენ პრაქტიკულად ერთსა და იმავე სპეციალობებში. რა აზრი აქვს სკოლის კურსდამთავრებულისათვის, რომელმაც უკვე მიიღო ფოქმოთ ტრაქტორისტის კვალიფიკაცია, კვლავ გაიარის ეს კურსი პროფტექნიკურ სასწავლებლებში.

ი. ო. ანდრიაძე, თბილისის სახალხო დეპუტატთა საკალაქო სახალხო აღმასკომის თავმჯდომარე:

ამკამად მხოლოდ პირველი ნაბიჯებია გადადგმული სკოლის ცხოვრების დემოკრატიზაციი ს გზაზე. თბილისში უშუალოდ პედაგოგიური კოლექტივების რეკომენდაციით არჩეულია სკოლების 14 ხელმძღვანელი მუშაკი. ასეთი პრაქტიკა მომავალში კიდევ უფრო გაფართოვდება. ვფიქრობ, დადგა დრო პედაგოგები კონკურსის საფუძველზე აერჩიონ. ეს დაგეხმარება იმაში, რომ გზა გადავუღოთ პროტექციონიზმს, გაგზარდოთ ა ღ ზრდელების პასუხისმგებლობა.

და კიდევ, უნდა სრულყოფილ ერსადმთავრებულთა განაწილების პრაქტიკა. ბევრ რეგიონში აღინიშნება სპეციალისტთა ნაკლებობა იმ დროს, როცა თბილისში მათი რიცხვი ბევრად აღემატება საჭირო რაოდენობას. მართალია, პედაგოგები ჩვენში თას ბუღალტერ მეტია, რომლებიც ელიან სამუშაოს სპეციალობის მიხედვით. ანალოგიური მდგომარეობა შეიქმნა ზოგიერთ სხვა სფეროშიც. მოვიყვან ასეთ მაგალითს. ბაზრნა რესპუბლიკას ვაქრობის სამინისტროს, თხოვნით ქუთაისის პოლიტექნიკურმა ინსტიტუტ მ ა თბილისში გამოუზავნა ვაქრობის ტექნოლოგიის შვიდი ახალგაზრდა სპეციალისტი. ამ დროს კი მათი ნაკლებობა უფრო მწვავედ იგრძნობა ქუთაისში, ვიდრე ჩვენთან.

შ. ა. ამონაშვილი, ტესტრირებულები სამეცნიერო-საწარმოო პედაგოგიური გაერთიანების გენერალური დირექტორი:

დღეს ბუქსაობს სახალხო განათლების სისტემის რეფორმა? ეს გამოწვეულია როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური ფაქტორებითაც. ობიექტური რეალობაა ის, რომ სკოლა ვერ განახლდება, თუ საზოგადოებრივი ცხოვრება არ დაადგება განახლების გზას და იგი სკოლას არ გადაკეცავს თავის მთავარი ზრუნვის საგნად. სუბიექტური ფაქტორი კი არის არაკომპეტენტურობა, უნიციატიოვნება, მართვის მბრძანებლურ-ადმინისტრაციული სტილი.

დღეს, როგორც იქნა ვიწყებთ დიდ და ნამდვილ სჯა-ბაასს სკოლის, სახალხო განათლების მთელი სისტემის განახლებაზე. საზოგადოებრივ ცხოვრებაში დემოკრატიზმისა და საჯაროობის, ეკონომიკური ურთიერთობის ახალი ფორმების დამკვიდრება გვაყენებს სკოლის გარდაქმნის საკითხების წინაშე. საზოგადოებრივი ცხოვრების მამოძრავებელ ძალად გამოცხადებულია ადამიანის ფაქტორი. პედაგოგიკის ენაზე კი ეს ნიშნავს პიროვნების აღზრდას, ჰარმონიულად განვითარებული ადამიანის ჩამოყალიბებას.

ბევრს ჰგონია, რომ სკოლისათვის ზრუნვა, ეს არის, უწინარეს ყოვლისა, მატერიალური ბაზის განმტკიცება. მაგრამ მარტო სანიმუშო ბაზას არ ძალუძს სკოლის გარდაქმნა. გარდაქმნა განხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა შეეძლები სკოლაში დაგაკვდრთო პედაგოგიური პროცესი, რომლის მიზანია ბავშვის ძალად ფორმირება, მისი ჰარმონიული განვითარება. ეს პროცესი, რომელსაც თანამშრომლობის პედაგოგიკას ვუწოდებთ, აგებულია დემოკრატიზმისა და საჯაროობის პრინციპზე. აქ მოსწავლე მასწავლებლის თანასწორუფლებანი თანამოსაფარა და თანაშემწეა თავისსავე აღზრდისა ჩამოყალიბებაში.

უკვე მესამე წელია ქვეყანაში თანაშემრომლის პედაგოგიკის ელემენტებიანი ექსპერიმენტი მიმდინარეობს. ეს ბაასაგოკ ი ს ი ფ ი ე ბ ი ს ექტორად იკიფიგს გზას სკოლისაკენ, საქართველოში კი გასაკენ ან ვაძლევდით. მარტო უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში თბილისის № 1 ექსპერიმენტულ სკოლას მოწონავე გამოცდილების გასაცნობად ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონიდან და საზღვარგარეთიდან თითქმის ორი ათასი კაცი ეწვია, რუსეთიკის სკოლებიდან კი მხოლოდ ორასამდე მასწავლებელი.

ძნელია ჯეროვნად არ შეეფასოთ ის პედაგოგიური კვლევის ორგანიზაციის ახალი ფორმის მნიშვნელობა, რომელიც ითვალისწინებს მეცნიერებისა და პრაქტიკის ერთიანობას. სწორედ ამ ამოცანის გადაწყვეტას უნდა შეეწყოს ხელი ჩვენმა გაერთიანებამ.

ვ. ა. ამოლაშვილი, საქართველოს სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ბიოგენეტიკის რაიონის პირველი მდივანი:

დღეს ჩვენს წინაშე დგას უმნიშვნელოვანესი ამოცანა: უზრუნველყოთ ახალგაზრდობის სწავლებისა და აღზრდის ახალი თვისება. და თუ ჩვენს რაიონზე „ვალაპარაკებთ, ამ ამოცანის შესრულებას ცარიელ ადგილს არ ვიწყებთ. უკანასკნელი წლების განძილზე დადებითი ძვრები შეინიშნება ჩვენი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და პროფტექნიკურ სასწავლებლის მაგალითზე, რაც უზრუნველყოფს ბაზის განმტკიცებაში. მათ შემატნენ ახალგაზრდა კადრები, მიიღეს სწავლების ახალ მოწყობილობა და ტექნიკური სხშეალანი, მოგვარდა კავშირი საბაზო საწარმოებთან.

მაგრამ ვერ ვიტყვით, რომ სკოლის რეფორმა ჩვენს რაიონში ხორციელდება დრონა მოთხოვნების შესაბამისად. 34 სკოლიდან მხოლოდ 8 არის განლაგებული ტიპობრივ შენობებში. დღეისათვის ხუთი დაგეგმილი სკოლიდან მარტო ერთის მშენებლობა დაიწყო. მეტ წილ სასწავლებლებში არ არის სწავლების ტექნიკური საშუალებანი, რომ არაფერ ი ვთქვათ საკომპიუტერო ტექნიკაზე.

ა. ვ. აფაკიძე, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საზოგადოებრივ მეცნიერებათა გაერთიანების აკადემიკოს-მდივანი:

გარდაქმნის წარმატებული სტარტით ვერ დაიკვეხნან სამეცნიერო დაწესებულებანი, კათედრები, საზოგადოებრივ მეცნიერებათა დარგების საკოორდინაციო საბჭოები, სამეცნიერო ეკონომიკის ლაბორატორიები. და კრიტიკა მათ მიმართ სასესხო სამართლიანი და დროული.

ქართველი ისტორიკოსები, ისევე როგორც საბჭოთა ისტორიოგრაფიის სხვა წარმომადგენლები, პასუხს აგებენ შელმაზებული ისტორიისათვის. უწინარეს ყოვლისა, ეს ეხება საბჭოთა და წინარე საბჭოთა პერიოდის ისტორიას. ქართველი ისტორიკოსები პასუხს აგებენ საქართველოს კომპარტიისა და ამერკაკკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების უპატიოსნო, ფალსიფიცირებული ისტორიისთვისაც, როგორც ეს ცხადი გახდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტში ამასწინანდელი დისკუსიის დროს და რესუბლიკური პრესის ეფექტიანი ტიბრეფი.

ბოლოს ერთ-ორ სიტყვა ეკონომიკურ ურთიერთობებზე. ეს ეკონომიკური ურთიერთობა ... ...

ᲣᲪᲮᲝᲔᲗᲘᲡ

ᲡᲐᲙᲓᲔᲡᲘ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲐ
30 ᲛᲐᲘᲡᲘ

ᲔᲥᲝ

ᲓᲘᲐᲚᲝᲒᲘ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲓᲘᲓ ᲘᲛᲔᲓᲡ ᲒᲐᲓᲔᲑᲡ

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ ᲣᲞᲐᲚᲓᲔᲑᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘᲐ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲓᲝᲜᲔᲑᲘ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲐ

**ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ, ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲨᲝᲠᲘᲡᲝᲑᲘᲡ ᲣᲞᲐᲚᲓᲔᲑᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠ-ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲓᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲐ. ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲓᲐᲜ ᲓᲐᲬᲧᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲘᲠᲘᲚᲘᲡᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲠᲔᲐᲥᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ. ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲝᲠᲘᲡᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲠᲔᲐᲥᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲐᲛᲑᲝᲑᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘ ᲛᲝᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲯᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲡᲐᲑᲐᲛᲘᲡᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲬᲝᲠᲗᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ. ᲓᲦᲔᲡ ᲔᲡ ᲙᲐᲜᲝᲜᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲘ ᲐᲠᲘᲡ 1,6 ᲙᲘᲚᲝᲛᲔᲢᲠᲘ, ᲧᲕᲔᲚᲐᲖᲔ ᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘᲡ, ᲡᲐᲓᲐᲪ 50-ᲖᲔ ᲛᲔᲢᲘ ᲡᲘᲓᲘᲡ. ᲑᲠᲣᲚᲔᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲠᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲨᲔᲡᲐᲤᲔᲠᲘᲡᲘ ᲒᲐᲛᲝᲧᲔᲜᲔᲑᲘᲗ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐ ᲨᲔᲚᲐᲛᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲐᲛᲑᲝᲑᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘ ᲛᲝᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲯᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲡᲐᲑᲐᲛᲘᲡ